

K É R D Ő I V

a fakultatív gimnáziumi kísérleti képzésben részt vevő
pedagógusok részére

Készítette: Dr.Ágoston György
és
Dr.Csiszár Imre

Kedves Kartárs!

1. Képzési kísérletünk értékelése szempontjából nagyon fontosak az Ön tapasztalatai.
Kérjük, hogy megfontoltan, őszintén sziveskedjék kérdéseinkre válaszolni.
2. Kérjük, először sziveskedjék figyelmesen végigolvasni az egész kérdőívet, és csak utána válaszoljon kérdéseinkre!
3. A kiegészítendő kérdésekre rövid, tömör, kulcsszavakkal történő választ kérünk. A zárt kérdéseknél az Ön által választott válasz előtti számot sziveskedjék bekarikázni!

I.

1. Ön tudja, hogy a fakultatív képzési rendszerben nagy jelentőséget tulajdonítottunk a felzárkóztató /korrekciós/ foglalkozásoknak a tanulók általános iskolai hiányainak pótlása érdekében.

Mi a véleménye: betöltötték-e ezek a foglalkozások funkciójukat?

O/ Igen.

1/ Csak részten, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

2/ Egyáltalán nem, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

2. Véleménye szerint melyek az eredményes felzárkóztató foglalkozás módszertani jellemzői? Rövid /kulcsszavakkal történő/ felsorolást kérünk!

. . . . .
 . . . . .
 . . . . .

3. Tapasztalatai szerint a végzett felzárkóztató foglalkozások megfeleltek-e fenti módszertani követelményeknek?

C/ Igen.

5. Az Ön által felzárkóztatásban részesült tanulóknak milyen mértékben sikerült hiányaikat pótolni?

0/ Minden tanulónak jelentős mértékben.

1/ Jelentős mértékben azoknak a tanulóknak, akiknek az elmaradása nem képességeik gyöngesége miatt következett be; csekély mértékben a többieknek.

2/ Csak csekély mértékben minden tanulónál /rövid indoklást kértünk!/
 .....
 .....
 .....

II.

1. Tapasztalataim szerint a fakultatív képzési rendszer a tanulók képességeinek, személyiségtulajdonságainak megismerése szempontjából.

0/ Előnyös, mert /rövid indoklást kérünk!/. . . .
 .....
 .....

1/ Sem nem előnyös, sem nem hátrányos

2/ Előnytelen, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....

2. Az orientációs foglalkozásokkal kapcsolatos tapasztalatainak értékelése különösképpen érdekel bennünket. Mi a véleménye?

0/ A tanulók képességeinek megismerése és a tanulói önismeret szempontjából helyes, hogy a tanulóknak félévenként más-más foglalkozási területet /három programot/ kell választaniuk.

1/ Csak azoknál a tanulóknál helyes az orientációs programok félévenkénti változtatása, akiknek bizonytalan a továbbtanulásra és a pályaválasztásra vonatkozó elképzelése, vagy akiknek a pályaválasztási elképzelése és képességei között nincs megfelelés.

2/ Az orientációs foglalkozások rendszere a kísérletben megtervezett módon maradjon, és a következő módon kellene átalakítani /rövid kifejtést kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

3/ Orientációs foglalkozásokra egyáltalán nincs szükség, mert /rövid indoklást kérünk!/. . . . .

. . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

3. Kérjük, röviden fejtse ki véleményét, hogyan lehetne az I-II. osztályos orientációs tevékenység hatékonyságát fokozni /pl. a tanulók képességeinek megfigyelését rendszeresebbé kellene tenni a tanórákon, a gyakorlati foglalkozásokon, az orientációs foglalkozásokon; erősíteni kellene a továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadást; változtatni kellene az orientációs foglalkozások rendszerén; a tanulók megfigyelésének eredményeit elmélyültebben kellene elemezni; a tanulókat és szüleiket határozottabb módon kellene felvilágosítani az iskola véleményéről stb!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

4. Mi a véleménye az orientációs foglalkozások számára kidolgozott programokról?

0/ Jól beváltak.

1/ Csak részben váltak be, mert .....

.....

.....

2/ Használhatatlanok, mert .....

.....

.....

5. Ön szerint mik a jellemzői egy jó orientációs foglalkozási programnak? Rövid /kulcsszavakkal történő/ felsorolást kérünk!

.....
 .....
 .....
 .....

6. Kérjük, nyilatkozzék az I-II. osztályban végzett orientációs munka hatékonyságáról!:

0/ Hatékony, mert sok tanulót hozzásegít képességei realisabb felismeréséhez, továbbtanulási és pályaelképzelései realisabb alakulásához, a fakultatív tárgyak ennek megfelelő megválasztásához.

1/ Kis mértékben hatékony, mert a legtöbb tanuló továbbtanulási és pályaelképzeléseinek alakulására nincs semmi hatása.

2/ Teljesen hatástalan.

7. Véleménye szerint mik a jó orientációs foglalkozás módszertani jellemzői? Rövid /kulcsszavakkal történő/ felsorolást kérünk!

.....
 .....
 .....
 .....

8. Tapasztalatai szerint az orientációs foglalkozások megfeleltek-e a fenti módszertani követelményeknek?

0/ Igen.

1/ Részben, mert .....
 .....

2/ Nem, mert .....
 .....

9. A kísérletben a tanulók megfelelő orientálása érdekében a tanulók képességeinek megfigyelésére és a megfigyelték rögzítésére kértünk minden szaktanárt. Ön szerint szükséges-e ilyen "megfigyelésrendszer"?

0/ Igen.

1/ Nem.

10. Ön mint szaktanár rögzítette-e és írásbeli jellemzésben összefoglalta-e a tanulók megfigyelése során szerzett tapasztalatait?

0/ Igen: az

I. II. III. IV. félévben.

/Kérjük karikázza be a megfelelő féléveket!/
 . . . . .

1/ Rendszertelenül.

2/ Feleslegesnek tartottam.

11. Az egy osztályban tanító tanárok összejöttek-e megtárgyalni a tanulók képességeiről, érdeklődéséről gyűjtött adatokat javaslat kidolgozására az orientációs foglalkozás, illetve a fakultatív tárgyak megválasztását illetően?

0/ Igen: az

I. II. III. IV. félévben.

/Kérjük karikázza be a megfelelő féléveket!/
 . . . . .

1/ Nem.

12. Megtárgyalták-e az orientáló javaslatot a tanulókkal?

0/ Igen. /Kérjük, röviden jellemezze, milyen formában!/
 . . . . .

1/ Nem.

13. Megtárgyalták-e az orientáló javaslatot a szülőkkal?

0/ Igen. /Kérjük, röviden jellemezze, milyen formában!/
 . . . . .

1/ Nem.

14. Az országjárásról a szaktanköri jellemzéseket össze-
 gyűjtöttük-e a tanulók "személyi lográjában", és fel-
 dolgozták-e az orientációs érdeküket?

- 0/ Igen.
- 1/ Nem.
- 2/ Nincsenek adatok róla.

III.

1. Mik a tapasztalatai a tanulók fakultatív tárgyválasztá-
 sáról?

0/ A tanulók képességeiket, pályaképzéseiket
 alaposan megfontolva választottak.

1/ Többségük megfontoltan választott.

2/ Sokan megfontolatlanul választottak.

/Mikor látja a megfontolatlan választások indí-
 tó okait, tapasztalatai szerint milyen követke-
 ményekkel jár a megfontolatlan választás?

.....
 .....

2. Ön ismeri, hogy iskolájában a III-IV. osztályban mi-
 lyen fakultatív elméleti tantárgycsoportokat és milyen
 gyakorlati képzést választhattak a tanulók. Mi a véle-
 ménye?

0/ Ezek a tantárgycsoportok és gyakorlati képzési
 irányok teljesen megfelelőek, egyrészt kielégi-
 tik a társadalmi igényeket /felsőfokú tanulmá-
 nyokra való előkészítés, közvetlen munkára elő-
 készítés/, másrészt lehetőséget adnak a tanu-
 lóknak a képességeik és érdeklődésük szerinti
 választásra.

2. Kérjük véleményét szaktárgya fakultatív tananyagának általunk kidolgozott tantervéről! Ha a fakultatív tananyag több variációban /heti óraszámában/ is előfordult, kérjük minden variáció tantervéről mondjon véleményt!:

a/ variáció /tárgy: . . . . . , heti óraszám: . . . ./

0/ jól bevált

1/ csak részben vált be, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .

2/ nem vált be, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .

b/ variáció /tárgy: . . . . . , heti óraszám: . . . ./

0/ jól bevált

1/ csak részben vált be, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .

2/ nem vált be, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .

3. Mi a véleménye: Hogyan hat a fakultatív képzési rendszer a tanulók általános műveltségének fejlődésére?:

0/ Kedvezően, mert ha azokkal a tárgyakkal, amelyeket maguk választanak, többet foglalkozhatnak, a többit is eredményesebben tanulják.

1/ Kedvezően hatna, ha a jelenlegi egyetemi-főiskolai felvételi pontrendszer nem abban tenné érdekeltté a tanulókat, hogy a felvételi szempontjából számbajövő két tárgyat tanulják, s a többit elhanyagolják.

2/ Nem befolyásolja az általános műveltséget az előző képzési rendszerhez képest.

3/ Kedvezőtlenül hat az általános műveltség alakulására, mert /rövid időnkést kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

4. Az Ön szaktárgyából /a tárgy megjelölése: . . . . . / a mindenkire kötelező tananyag tartalmazza-e

a/ mindazt a lényegest, ami egy középiskolát végzett ember általános műveltségéhez szükséges;

b/ ami - jól elsajátítva - felsőfoku tanulmányokhoz is elegendő?

0/ Igen.

1/ A tananyag felesleges, elhagyható tárgyköröket is tartalmaz, mégpedig /kérjük sorolja fel e tárgyköröket mind az a/ mind a b/ szempontból!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

2/ Lényeges dolgok hiányoznak belőle, mégpedig /kérjük sorolja fel a tárgyköröket ugyancsak mindkét szempontból!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

3/ A tananyag felesleges, elhagyható tárgyköröket is tartalmaz, de ugyanakkor lényeges dolgok hiányoznak is belőle, mégpedig

felesleges tárgykörök:

a/ szempontból: . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

b/ szempontból: . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

hiányzó tárgykörök:

a/ szempontból: . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

b/ szempontból: . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

5. Véleménye szerint melyek a fakultatív csoporttal való foglalkozás /a fakultatív tananyag tanításának/ módszertani jellemzői? Rövid jellemezést kérünk!

. . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

6. Tapasztalatai szerint a fakultatív tananyag kísérleti tanítása megfelelt-e a fenti módszertani követelményeknek?

0/ Igen.

1/ Nem, mert . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

2/ Részben, mert . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

7. Az egyes tárgyakból a mindenkire kötelező tananyag és a fakultatív anyag tanítása a kísérletben többféle szervezésben történt. Melyik megoldást tartja optimálisnak?:

0/ A fakultatív csoport tanulói szerves egységként együtt tanulják a két anyagot.

1/ A mindenkire kötelező anyagot osztálykeretben, a fakultatív anyagot csoportban tanulják ugyanannak a szaktanárnak az irányításával.

2/ A mindenkire kötelező anyagot osztálykeretben, a fakultatív anyagot csoportban tanulják két külön szaktanár irányításával.

8. Sok vita van a fakultatív anyag tanulásának értékelésével kapcsolatban. Mi a véleménye?:

0/ A mindenkire kötelező anyag és a fakultatív rész tanulásában elért eredményt együtt kell értékelni hagyományos módon /közös osztályzattal/.

1/ A fakultatív részre is kapjon a tanuló külön hagyományos osztályzatot, s ez kerüljön be a bizonyítványba.

2/ A fakultatív részt a bizonyítványban is értékelni kell, de nem hagyományos osztályzattal, hanem /kérjük, röviden fejtse ki elgondolását!/
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

3/ A fakultatív részt a bizonyítványban nem kell értékelni.

9. Helyes lenne-e Ön szerint az egyetemi-főiskolai felvételekre vitt középiskolai pontszámba beszámítani a nem felvételi tárgyekből elért átlageredményt és az érettségii átlageredményt is?

0/ Igen.

1/ Nem, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

2/ Nem, mert például tanárok, régebben
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

I.

10. Helyes vélemény szerint a dokumentatív népműveléses tevékenység követhetőségét hatott az egyetemen tanító tanárok együttműködésére:

0/ Előnyösen, mert együttműködésre késztette őket a következő oktatási és nevelési feladatok megoldásában /felszólást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

1/ Sem előnyösen, sem hátrányosan nem hatott az együttműködésre.

2/ Előnytelenül hatott, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

2. Tapasztalataim szerint a fakultatív képzési rendszer bevezetése a következőképpen hatott az osztályfőnök és az osztályban tanító tanárok viszonyára:

0/ Előnyösen, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

1/ Nem változtatott a régebbi helyzeten.

2/ Előnytelenül, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

3. Tapasztalataim szerint a fakultatív képzési rendszer bevezetése a következőképpen hatott a tanárok és az iskolavezetés /ig., ig.helyettesek/ viszonyára:

0/ Előnyösen, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

1/ Nem változtatott a régebbi viszonyon.

2/ Előnytelenül, mert /rövid indoklást kérünk!/
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .

4. Tapasztalataim szerint a fakultatív képzési rendszer a következőképpen hat a tanárok és tanulók közötti pedagógiai viszonyra:

0/ Pozitív módon, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....
 .....
 .....

1/ Az előző képzési rendszerhez képest nincs különbség.

2/ Negatív módon, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....
 .....
 .....

5. A fakultatív képzési rendszer a tanárok és szülők viszonyára

0/ Pozitív módon hat, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....
 .....
 .....

1/ Nem változtat a korábbi helyzethez képest.

2/ Negatív módon hat, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....
 .....
 .....

6. Ön szerint helyes-e, ha a III. osztálytól a fakultatív csoportok megtervezésénél megkönyültsé, továbbá az osztályközösség és a fakultatív csoportok közötti szorosabb kapcsolat érdekében megváltoztatjuk az I-II. évfolyam működött osztályok újszerveztelét, és új összetételű osztályokat hozunk létre?

0/ Igen, mert /rövid indoklást kérünk!/
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

1/ Vannak mellette is érvek, ellens is /kérjük sorolja fel a pro és kontra érveket!/
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

2/ Nem, mert /rövid indoklást kérünk!/
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

7. Tapasztalatai szerint hogyan változtak a tanulók közösségi kapcsolatai a fakultatív képzési rendszerben?

0/ Előnyösen, mert /rövid indoklást kérünk!/
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

1/ Lényegében nem változtak.

2/ Előnytelenül, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....
 .....
 .....

8. Véleménye szerint mi a közösségi nevelő érték a III-IV. osztályos fakultatív csoportokban /kevesebb tanuló intenzívebben tanul egy-egy tárgyat?/

0/ Nagy 'közösségi nevelő értékük van, a modern munkához szükséges munkakapcsolatokat segíti kialakítani.

1/ Kevés közösségi nevelő értékük van.

2/ Nincs közösségi nevelő értékük.

VI.

1. Hogyan befolyásolta a kísérletben való részvétele oktatói és nevelői tevékenységét?:

0/ A kísérletben való részvétel oktatói és nevelői tevékenységemben a következő pozitív változásokat eredményezte /kérjük röviden felsorolni a változásokat!/:
 .....
 .....
 .....

1/ A kísérletben való részvétel pedagógiai tevékenységemben az előzőhöz képest semmi változást nem eredményezett.

2/ Nem tudok összehasonlítást tenni, mert
 .....
 .....

.....
 .....
 .....

2. Mi a véleménye, a fakultatív képzési rendszer milyen mértékben terheli a tanárt a tanórákon?:

0/ Nagyobb erőfeszítést, intenzívebb munkát kíván a tanártól, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....
 .....

1/ E tekintetben nincs különbség a fakultatív és a korábbi képzési rendszer között.

2/ Kevesebb erőfeszítést kíván, mert /rövid indoklást kérünk!/
 .....
 .....
 .....

3. Mi a véleménye, a fakultatív képzési rendszer befolyásolja-e a tanár adminisztratív teendőit?:

0/ Az előzőhöz képest több adminisztratív teendővel jár, éspedig /rövid felsorolást kérünk!/
 .....
 .....
 .....

1/ Nem befolyásolja.

4. Tapasztalatai szerint a fakultatív képzési rendszer bevezetése a tanórákra való felkészülési időt a következőképpen befolyásolja:

0/ Több felkészülési időt igényel a tanítási órákra, mert /rövid indoklást kérünk!/
.....
.....
.....
.....

1/ Ugyanannyi felkészülési időt igényel, mint előzőleg.

2/ Kevesebb felkészülési időt, mert /rövid indoklást kérünk!/
.....
.....
.....
.....